

PRIRUČNIK

ZA TUMAČENJE IZVJEŠĆA ZA POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO

Zagreb, prosinac 2017.

UVODNE NAPOMENE

Uspostava i provedba Sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka u RH (u daljnjem tekstu: FADN sustav) ima za cilj uvođenje poljoprivrednog knjigovodstva u RH u skladu sa zahtjevima EU, koji će omogućiti učinkovito prikupljanje, obradu i diseminaciju poljoprivrednih statističkih podataka te utvrđivanje dohotka poljoprivrednih gospodarstava koja se dobrovoljno uključuju u FADN istraživanje.

Svrha FADN sustava je prikupljanje proizvodnih, ekonomskih i financijskih pokazatelja poljoprivredne proizvodnje kroz godišnje FADN istraživanje temeljeno na uzorku poljoprivrednih gospodarstava (uzimajući u obzir tip proizvodnje, ekonomsku veličinu i regiju). Na temelju prikupljenih podataka izrađuju se tri FADN izvješća, ovisno o krajnjim korisnicima:

- Izvješće za poljoprivredna gospodarstva;
- Nacionalno izvješće (Standardni rezultati);
- Izvješće za Europsku komisiju (FARM RETURN) za kreatore Zajedničke poljoprivredne politike EU.

Izvješće za poljoprivredna gospodarstva sadrži podatke prikupljene na FADN uzorku, a temelji se na individualnim podacima koji se koriste kao podloga za savjetovanje iz područja ekonomike poljoprivredne proizvodnje. Savjetodavne poslove i poslove prikupljanja podataka obavljaju isključivo djelatnici Podružnica Savjetodavne službe (Službe) koji su uključeni u provođenje istraživanja i koji su potpisnici Izjave o čuvanju tajnosti podataka, koja se daje u svrhu zaštite od neovlaštenog raspolaganja povjerljivim i tajnim podacima prikupljenim kroz FADN istraživanje.

Nacionalno izvješće, tzv. „Standardni rezultati“, temelji se isključivo na skupnim (zбирnim) podacima poljoprivrednih gospodarstava obuhvaćenih godišnjim FADN istraživanjem i dostavlja se ministarstvu odgovornom za provedbu Zajedničke poljoprivredne politike.

Namjena ovog Priručnika je objasniti nositeljima i članovima poljoprivrednih gospodarstava proizvodne, ekonomske i financijske pokazatelje koji se navode u Izvješću za poljoprivredna gospodarstva, a koje je sastavljeno na temelju provedenog FADN istraživanja za računovodstvenu 2016. godinu (rač2016).

EKONOMSKA VELIČINA

Ekonomska veličina poljoprivrednog gospodarstva (EVPG) definira se kao ukupna vrijednost proizvodnje gospodarstva izražena u jedinici standardnog ekonomskog rezultata (engl. Standard Output - SO).

Ukupni SO poljoprivrednog gospodarstva čini sumu svih SO-a svake pojedine proizvodnje zastupljene na gospodarstvu, a predstavlja novčanu vrijednost proizvodnje (po 1 ha ili po grlu stoke) po cijenama koje se ostvaruju na tržištu (at farm-gate price) u nacionalnoj valuti.

SO pokazuje trajnu sposobnost stvaranja prihoda gospodarstva ovisno o njegovoj strukturi proizvodnje i agro-ekološkim karakteristikama. Koristi se za definiranje EVPG-a i ovisno o ukupnoj vrijednosti SO-a gospodarstvo se klasificira u pripadajući razred ekonomske veličine.

U FADN istraživanju za rač2015 korišteno je 14 razreda ekonomske veličine (EVPG14), s tim da su prva dva razreda ispod praga ekonomske veličine:

EVPG14	Ukupni SO (€)
III	4.000 – 8.000
IV	8.000 – 15.000
V	15.000 – 25.000
VI	25.000 – 50.000
VII	50.000 – 100.000
VIII	100.000 – 250.000
IX	250.000 – 500.000
X	500.000 – 750.000
XI	750.000 - 1.000.000
XII	1.000.000 – 1.500.000
XIII	1.500.000 – 3.000.000
XIV	> 3.000.000

TIP PROIZVODNJE

Tip proizvodnje poljoprivrednog gospodarstva definiran je relativnom važnosti određene poljoprivredne aktivnosti na gospodarstvu, a određen je kvantitativno kao udio SO-a određene proizvodnje u ukupnom SO gospodarstva.

U FADN istraživanju za rač2015. poljoprivredna gospodarstva su klasificirana u 21 glavni tip poljoprivredne proizvodnje (TPG21):

15	Ratarstvo – žitarice, uljarice, proteinski usjevi
16	Ratarstvo – različiti usjevi
21	Povrčarstvo i cvječarstvo u zaštićenim prostorima
22	Povrčarstvo i cvječarstvo na otvorenom
23	Gljivarstvo i rasadničarstvo
35	Trajni nasadi – vinogradarstvo i vinarstvo
36	Trajni nasadi – voćarstvo
37	Trajni nasadi - maslinarstvo
38	Različite vrste trajnih nasada
45	Mliječno govedarstvo
46	Govedarstvo – uzgoj krava-tele
47	Govedarstvo - kombinirano
48	Ovčarstvo i kozarstvo
51	Svinjogojstvo
52	Peradarstvo
53	Svinje i perad - kombinirano
61	Biljna proizvodnja - kombinirano
73	Stočarstvo – kombinirano, uglavnom goveda, koze i ovce
74	Stočarstvo – kombinirano, uglavnom svinje i perad
83	Ratarski usjevi uz držanje goveda, ovaca i koza
84	Različiti usjevi uz stočarstvo

IMOVINA**Ukupna površina (ha)**

Ukupna površina predstavlja ukupne površine u vlasništvu i zakupu nositelja i/ili članova gospodarstva, koje se izražavaju u hektarima, uključujući površine pod šumama i ostalo nepoljoprivredno zemljište (putevi, ribnjaci, gospodarska dvorišta i sl.).

Površina u najmu (ha)

Predstavlja površine koje nisu u vlasništvu nositelja i/ili članova gospodarstva..

Korištena poljoprivredna površina (ha)

Korištena poljoprivredna površina (KPP) predstavlja ukupnu površinu u vlasništvu i zakupu nositelja i/ili članova gospodarstva; ne uključuje površine pod šumama i ostalo nepoljoprivredno zemljište (putevi, ribnjaci, gospodarska dvorišta i sl.).

Oranice (ha)

Zemljište koje se ore redovito ili najmanje jednom u 5 godina, a može biti pod oraničnim ili povrtnim jednogodišnjim ili višegodišnjim kulturama (do 5 godina trajnosti).

Livade i pašnjaci (ha)

Zemljište koje se koristi za prirodan uzgoj trave ili drugog zeljastog krmnog bilja, prirodnog (samoniklog) ili uzgojenog (zasijanog), koje nije uključeno u plodored pet ili više godina, a održava se košnjom ili napasivanjem stoke sukladno uvjetima dobre poljoprivredne prakse.

Trajni nasadi (ha)

Korištene poljoprivredne površine pod vinogradima, voćnjacima i nasadima maslina.

Ostalo (ha)

Zemljište koje se ore redovito ili najmanje jednom u 5 godina isključivo pod povrtnim jednogodišnjim ili višegodišnjim kulturama (do 5 godina trajnosti).

Radna snaga (sati)

Ukupni rad na PG-u nositelja i članova (zaposlenih) gospodarstva, te rad plaćene i neplaćene, stalne i povremene radne snage u satima rada.

Plaćena radna snaga (sati)

Nositelj i članovi PG-a (zaposleni), te povremena plaćena radna snaga koja radi na gospodarstvu i ostvaruje redovita primanja u vidu plaće ili nadnice.

Radna snaga (sati/ha)

Ukupni rad po hektaru KPP-a na PG-u nositelja i članova gospodarstva (zaposlenih), te rad plaćene i neplaćene, stalne i povremene radne snage.

Ukupna imovina (kn/ha)

Predstavlja ukupnu imovinu u posjedu nositelja i članova gospodarstva, iskazanu u tržišnoj ili zamjenskoj vrijednosti.

Dugotrajna imovina (kn/ha)

Predstavlja prosječnu tržišnu vrijednost poljoprivrednog zemljišta, objekata, trajnih nasada, mehanizacije i opreme, te osnovnog stada.

STRUKTURA PROIZVODNJE**Zasijane površine (ha)**

Korištene poljoprivredne površine pod oraničnim ili povrtnim jednogodišnjim ili višegodišnjim kulturama.

Žitarice (ha)

Korištene poljoprivredne površine zasijane žitaricama (pšenica, ječam, raž, zob, tritikale, kukuruz u zrnu i ostale žitarice).

Povrće i cvijeće (ha)

Korištene poljoprivredne površine pod povrtnim kulturama, cvijećem i ukrasnim biljem na otvorenom ili u zaštićenom prostoru.

Krmno bilje (ha)

Korištene poljoprivredne površine pod krmnim biljem, a uključuju krmno korijenje i kupusnjače, krmne usjeve na oranicama (kukuruz za silažu, lucerna, i ostale žitarice za silažu), trave, travne smjese, djetelinsko-travne smjese, prirodne livade i trajne pašnjake.

Ostali usjevi na otvorenom (ha)

Korištene poljoprivredne površine pod industrijskim biljem (šećerna repa, duhan, uljana repica, suncokret, soja, ostalo), ljekovitim, začinskim i aromatičnim biljem, sjemenskim i sadnim materijalom.

Trajni nasadi (ha)

Korištene poljoprivredne površine pod vinogradima, voćnjacima i nasadima maslina.

Vinogradi / Voćnjaci / Maslinici (ha)

Korištene poljoprivredne površine pod vinogradima / voćnim vrstama / nasadima maslina (ne uključuju pojedinačna stabla maslina).

Zemljište na ugaru (ha)

Korištene poljoprivredne površine na ugaru (zemljište izvan proizvodnje kako bi se obnovile hranjive tvari u tlu).

Stočarska proizvodnja (UG/ha)

Predstavlja broj stoke po hektaru KPP-a, a izračunava se kao prosječan broj uvjetnih grla goveda, ovaca i koza po hektaru površine pod krmnim usjevima i ugarima.

Uvjetno grlo stoke (UG) je životinja ili skupina istovrsnih životinja (npr. mliječne krave) težine 500 kg, koji se računa po sljedećoj formuli: $(\text{broj stoke} \times \text{živa vaga stoke} \times (\text{broj dana stoke na PG-u}/365)) / 500$

Broj uvjetnih grla može se izračunati i uporabom koeficijenata, odnosno umnoškom broja stoke s pripadajućim koeficijentom, prema sljedećoj tablici:

vrsta	koeficijent	vrsta	koeficijent
Kopitari	0,8	Ostala goveda	0,8
Telad za tov < 6 mj.	0,4	Ovce, koze	0,1
Ostala telad < 12 mj.	0,4	Krmače i nerasti	0,3
Junad 12-24 mj.	0,7	Prasad	0,027
Junice 12-24 mj.	0,7	Rasplodne krmače	0,5
Junad >= 24 mj.	1,0	Svinje za tov, ostale	0,3
Steone junice >= 24 mj.	0,8	Brojleri	0,007
Junice za tov >= 24 mj.	0,8	Kokoši nesilice	0,014
Mliječne krave	1,0	Ostala perad	0,03

Govedarstvo (grlo)

Ukupan broj grla goveda na PG-u, a uključuje mliječne krave, tovne i rasplodne junice, junad, telad i ostala goveda.

Mliječne krave (grlo)

Prosječan broj mliječnih krava na PG-u, a uključuje krave koje su se telile a drže se isključivo za proizvodnju mlijeka, ili za proizvodnju mlijeka i teladi.

Tovna goveda (grlo)

Prosječan broj tovnih goveda na PG-u, a uključuje telad za tov, junad starosti od 12 do 24 mjeseca i toвне junice.

Svinjogojstvo (grlo)

Ukupan broj svinja svih kategorija na PG-u, uključujući rasplodne krmače, prasad, tovne i ostale svinje.

Rasplodne krmače (grlo)

Prosječan broj rasplodnih krmača težih od 50 kilograma izražen u broju grla stoke.

Svinje za tov (grlo)

Prosječan broj svinja za tov težih od 20 kilograma (isključujući veprove i izlučene krmače).

Ovce i koze (grlo)

Prosječan broj rasplodnih i ostalih ovaca i koza.

Peradarstvo (kljun)

Prosječan broj brojlera, kokoši nesilica i ostale peradi (patke, guske, purani i dr.) izražen u broju kljunova.

Pčelarstvo (košnica)

Prosječan broj zaposjednutih košnica u promatranom razdoblju.

Ostale životinje (grlo)

Prosječan broj kopitara (konji, magarci i dr.), rasplodnih ženki kunića i ostalih životinja.

PRINOSI I PRODAJA**Ratarske kulture – prinosi (t/ha)**

Prosječni prinos pšenice, kukuruza, šećerne repe, uljane repice i/ili suncokreta.

Povrće i krumpir (t/ha)

Prosječni prinos povrtnih kultura, na otvorenom ili u zaštićenom prostoru i krumpira.

Voćne vrste (t/ha)

Prosječni prinos voćnih vrsta.

Kvalitetna i ostala vina (lit)

Prosječna proizvodnja kvalitetnih i ostalih vina.

Kravlje mlijeko (kg/grlu)

Prosječna proizvodnja mlijeka po mliječnoj kravi.

Prasad (kom/grlu)

Prosječan broj prasadi po rasplodnoj krmači.

Kokošja jaja (kom/kljun)

Prosječan broj kokošnjih jaja po kokoši nesilici.

Ratarske kulture - prodaja (kn/kg)

Prosječne cijene pšenice, kukuruza, šećerne repe, uljane repice i/ili suncokreta.

Povrće (kn/kg)

Prosječna cijena povrtnih kultura na otvorenom ili u zaštićenom prostoru i krumpira.

Voćne vrste (kn/kg)

Prosječna cijena voćnih vrsta.

Kvalitetna i ostala vina (lit)

Prosječna cijena kvalitetnih i ostalih vina.

Kravlje mlijeko (kn/kg)

Prosječna cijena prodanog / isporučenog kravljeg mlijeka, uključujući tvorničke premije.

Prasad (kom/grlu)

Prosječna cijena prodane prasadi do 20 kilograma žive vage.

Kokošja jaja (kn/kom)

Prosječna cijena prodanih kokošnjih jaja.

BILANCA STANJA

Ukupna imovina (kn)

Predstavlja ukupnu imovinu u posjedu nositelja i članova PG-a, iskazanu u tržišnoj ili zamjenskoj vrijednosti, na kraju promatranog razdoblja, a sastoji se od dugotrajne i kratkotrajne imovine.

Dugotrajna imovina (kn)

Predstavlja tržišnu ili zamjensku vrijednost poljoprivrednog zemljišta, objekata, trajnih nasada, mehanizacije i opreme, osnovnog stada na kraju promatranog razdoblja.

Zemljište i trajni nasadi (kn)

Predstavlja tržišnu ili zamjensku vrijednost zemljišta i trajnih nasada na kraju promatranog razdoblja.

Objekti (kn)

Predstavlja tržišnu ili zamjensku vrijednost objekata, uključujući staje, peradarnike, zaštićene prostore, objekte za skladištenje i dr. na kraju promatranog razdoblja.

Mehanizacija i oprema (kn)

Predstavlja tržišnu ili zamjensku vrijednost mehanizacije i opreme, uključujući traktore, kombajne, strojeve i oruđa, sustave za natapanje, opremu za preradu i ostalu opremu na kraju promatranog razdoblja.

Osnovno stado (kn)

Predstavlja tržišnu ili zamjensku vrijednost osnovnog stada, uključujući rasplodne junice, mliječne krave, krave u sustavu krava-tele, rasplodne koze, ovce i krmače na kraju promatranog razdoblja.

Kratkotrajna imovina (kn)

Predstavlja vrijednost zaliha, kratkoročnih potraživanja, plaćenih predujmova i novca u gotovini na kraju promatranog razdoblja.

Zalihe (kn)

Predstavljaju ukupnu vrijednost nerasplodne stoke (izvan osnovnog stada), zaliha gotovih proizvoda, repromaterijala, nedovršene proizvodnje i plaćenih predujmova za zalihe na kraju promatranog razdoblja.

Repromaterijal (kn)

Predstavlja vrijednost zalihe repromaterijala, uključujući sjeme i sadni materijal, mineralna i organska gnojiva, zaštitna sredstva, goriva i maziva, koncentrirane i voluminozne krme, hrane za svinje, perad i ostale životinje na kraju promatranog razdoblja.

Nedovršena proizvodnja (kn)

Predstavlja vrijednost proizvodnje čiji je ciklus u tijeku, temeljenu na zbroju svih inputa (sjeme, gnojivo, zaštitna sredstva i dr.) u promatranom razdoblju.

Gotovi proizvodi (kn)

Predstavljaju tržišnu vrijednost svih neprodanih / neiskorištenih gotovih proizvoda biljne i stočarske proizvodnje na kraju promatranog razdoblja.

Nerasplodna stoka (kn)

Predstavlja tržišnu vrijednost stoke izvan osnovnog stada, uključujući kopitare, telad za tov i ostalu telad, junad i junice mlađe od dvije godine, tovne junice starije od dvije godine, pčele, ženke kunića, ostale koze i ovce, prasad, svinje za tov i ostale svinje, perad i ostale životinje na kraju promatranog razdoblja.

Predujmovi za zalihe (kn)

Predstavljaju vrijednosti unaprijed plaćenih a neisporučenih roba i usluga na kraju promatranog razdoblja.

Novac u blagajni i banci (kn)

Predstavlja iznos novčanih sredstava na kraju promatranog razdoblja koja nositelj ili članovi gospodarstva posjeduju kao novac na bankovnom računu ili u gotovini, a potječu isključivo od poljoprivredne djelatnosti.

Potraživanja (kn)

Predstavljaju vrijednost potraživanja za isporučene a nenaplaćene robe i usluge na kraju promatranog razdoblja.

Vlastiti kapital (kn)

Predstavlja vrijednost dobivenu oduzimanjem ukupnih obveza od ukupne imovine na kraju promatranog razdoblja.

Dugoročne obveze (kn)

Predstavljaju vrijednost kredita s rokom trajanja otplate dužim od godine dana, uključujući kredite za kupnju zemljišta, kupnju i izgradnju objekata, nabavku mehanizacije i opreme,

kupnju stoke i ostale kredite na kraju promatranog razdoblja.

Kratkoročne obveze (kn)

Predstavljaju vrijednost kredita s rokom trajanja otplate kraćim od godine dana, uključujući kredite za kupnju zemljišta, kupnju i izgradnju objekata, nabavku mehanizacije i opreme, kupnju stoke i ostale kredite i dugovanja na kraju promatranog razdoblja.

Ekonomičnost

Predstavlja odnos između ukupnih prihoda i ukupnih troškova proizvodnje, a govori koliko se jedinica prihoda može proizvesti s jednom jedinicom troška. Granica ekonomičnosti je 1. Ovisno o veličini izračunatih koeficijenata poslovanje PG-a može biti: ekonomično ($e > 1$), neekonomično ($e < 1$), ili na granici ekonomičnosti ($e = 1$).

Likvidnost

Koeficijent likvidnosti je odnos između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza (poželjno veći od 1), a predstavlja svojstvo imovine ili njezinih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dostatnu za pokriće preuzetih obveza, odnosno sposobnost gospodarstva da pravovremeno podmiruje svoje obveze.

Zaduženost (%)

Koeficijent koji pokazuje koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem, a predstavlja omjer ukupnih obveza i ukupne imovine. Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik, a što je manji, niži je financijski rizik. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja.

INVESTICIJE

Bruto investicije (kn)

Predstavljaju vrijednost investicija u dugotrajnu imovinu, umanjenu za vrijednost prodane dugotrajne imovine, te uvećanu za promjenu u vrijednosti osnovnog stada.

Investicije u zemljište (kn)

Predstavljaju vrijednost investicija u poljoprivredno zemljište.

Investicije u objekte (kn)

Predstavljaju vrijednost investicija u objekte.

Investicije u trajne nasade (kn)

Predstavljaju vrijednost investicija u trajne nasade.

Investicije u mehanizaciju i opremu (kn)

Predstavljaju vrijednost investicija u mehanizaciju i opremu.

Investicije u osnovno stado (kn)

Predstavljaju vrijednost investicija u osnovno stado (rasplodnu stoku).

Neto investicije (kn)

Predstavljaju vrijednost bruto investicija umanjenu za vrijednost amortizacije.

RAČUN DOBITI I GUBITKA**Ukupna vrijednost proizvodnje (engl. Output) (kn)**

Ukupna vrijednost biljne i stočarske proizvodnje, uključujući proizvode potrošene na PG-u za ishranu stoke i proizvode za vlastitu potrošnju.

Biljna proizvodnja (kn/ha)

Prosječna vrijednost biljne proizvodnje po hektaru KPP-a, uključujući prodaju, vlastitu potrošnju, proizvode potrošene na PG-u, te razlike u vrijednostima zaliha proizvoda.

Biljna proizvodnja (kn)

Ukupna vrijednost biljne proizvodnje na gospodarstvu, uključujući prodaju, vlastitu potrošnju, proizvode potrošene na PG-u, te razlike u vrijednostima zaliha proizvoda.

Stočarska proizvodnja (kn/UG)

Prosječna vrijednost stočarske proizvodnje po UG, uključujući prodaju stoke i stočarskih proizvoda, vlastitu potrošnju, te razlike u vrijednostima stoke.

Stočarska proizvodnja (kn)

Ukupna vrijednost stočarske proizvodnje na gospodarstvu, uključujući prodaju stoke i stočarskih proizvoda, vlastitu potrošnju, te razlike u vrijednostima stoke.

Ostali proizvodi (kn)

Ukupna vrijednost primitaka od zemljišta danog u najam, naknade za otkos livadnih površina, prodaje drva i ostalih šumarskih proizvoda, ugovorenog rada i najma

mehanizacije, agroturizma, kamata na obrtna sredstva, primitaka iz prethodne računovodstvene godine i ostalih proizvoda i primitaka vezanih uz poljoprivrednu proizvodnju.

Potpore (kn)

Predstavljaju ukupne potpore bez investicijskih potpora, uključujući izravna plaćanja, mjere ruralnog razvoja i ostale potpore isplaćene u promatranom razdoblju.

Izravna plaćanja (kn)

Predstavljaju isplaćena izravna plaćanja, uključujući osnovna plaćanja, zelena plaćanja, preraspodijeljena plaćanja, plaćanja iz nacionalne rezerve za razminirano područje, proizvodno vezana plaćanja, plaćanja za mjere državne potpore, plaćanja za poljoprivredno-okolišne i klimatske obveze, ekološki uzgoj, te plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima.

Investicijske potpore (kn)

Predstavljaju isplaćene investicijske potpore, uključujući (zaostala) kapitalna ulaganja i sredstva IPARD programa.

Prihod domaćinstva (kn)

Ukupna vrijednost primitaka nositelja i članova PG-a ostvarena od nepoljoprivrednih aktivnosti, samostalnim ili nesamostalnim radom.

Vrijednost prodaje (kn)

Ukupna vrijednost prodaje proizvoda i usluga na gospodarstvu.

Ukupni rashodi (kn)

Ukupni rashodi predstavljaju utrošak različitih dobara (materijala, vremena, novca i znanja) potrebnih za nastanak nekog proizvoda ili usluge što će se realizirati prodajom na tržištu. Uključuju prosječne specifične troškove biljne i stočarske proizvodnje, amortizaciju, režijske troškove, isplaćene plaće, plaćeni najam i plaćene kamate na zaduženje.

Isplaćene plaće (kn)

Predstavljaju ukupne troškove isplaćenih plaća stalne i povremene plaćene radne snage.

Troškovi biljne proizvodnje (kn/ha)

Predstavljaju prosječne ukupne troškove biljne proizvodnje, uključujući sjeme i sadni materijal, gnojiva, zaštitna sredstva i ostale specifične troškove biljne proizvodnje

(ambalaža, marketing i dr.)

Troškovi biljne proizvodnje (kn)

Predstavljaju ukupne troškove biljne proizvodnje, uključujući sjeme i sadni materijal, gnojiva, zaštitna sredstva i ostale specifične troškove biljne proizvodnje (ambalaža, marketing i dr.).

Sjeme i sadni materijal (kn)

Predstavlja troškove sjemena i sadnog materijala, kupljenog i proizvedenog na PG-u.

Gnojiva i poboljšivači tla (kn)

Predstavljaju troškove kupljenog mineralnog i organskog gnojiva, te poboljšivača tla.

Zaštita i njega usjeva (kn)

Predstavlja troškove zaštitnih sredstava, uključujući insekticide, herbicide, fungicide, protugradne rakete, zaštitu od mraza i sl.

Ostali troškovi biljne proizvodnje (kn)

Predstavljaju ostale troškove vezane uz biljnu proizvodnju, uključujući troškove ambalaže, analize tla, marketinga i sl.

Troškovi stočarske proizvodnje (kn)

Predstavljaju ukupne troškove stočarske proizvodnje, uključujući kupljenu i proizvedenu stočnu hranu i ostale specifične troškove stočarske proizvodnje.

Kupljena stočna hrana (kn)

Predstavlja ukupni trošak kupljene stočne hrane, uključujući koncentriranu stočnu hranu i voluminoznu krmu za preživače, te hranu za svinje, perad i ostale životinje.

Proizvedena stočna hrana (kn)

Predstavlja ukupni trošak stočne hrane proizvedene i utrošene na gospodarstvu.

Ostali troškovi stočarske proizvodnje (kn)

Predstavljaju ostale troškove vezane uz stočarsku proizvodnju, uključujući veterinarske troškove, lijekove, troškove selekcijske službe, umjetnog osjemenjivanja, testiranja mlijeka, održavanja muzne opreme, ambalaže, marketinga i sl.

Trošak radne snage (kn/sat)

Predstavlja ukupni trošak isplaćenih plaća stalne i povremene plaćene radne snage.

Amortizacija (kn)

Predstavlja trošak amortizacije (otpisa vrijednosti) objekata, mehanizacije i opreme.

Za obračun amortizacije objekata i fiksne opreme (staklenika i kljajališta) koristi se linearna stopa amortizacije na osnovi zamjenske vrijednosti.

Stopa amortizacije za čvrste objekte iznosi 4%, a za staklenike i plastenike 8%, osim ako se radi o nedovršenim objektima kad se amortizacija ne obračunava. Za trajne nasade koriste se stope amortizacije: 8% za voćnjake, 5% za vinograde i 2% za maslinike.

Režijski troškovi (kn)

Predstavljaju ukupne režijske troškove samo u dijelu koji se odnosi na poljoprivrednu proizvodnju ako se poljoprivredna aktivnost gospodarstva odvija u sklopu kućanstva, a uključuju troškove tekućeg održavanja (manji popravci, poboljšanje zemljišta, kalcijacija), električne energije, goriva i maziva, vodoopskrbe, ugovorenog rada, osiguranja i ostale režijske troškove (troškovi knjigovodstva, tajničke usluge, uredski troškovi, razni doprinosi i pretplate, korištenje službenog automobila za potrebe gospodarstva i sl.).

Ugovoreni rad i najam mehanizacije (kn)

Predstavlja trošak ugovorenog rada i najma mehanizacije.

Energija (kn)

Predstavlja trošak goriva i maziva, električne energije i goriva za grijanje gospodarskih objekata.

Održavanje mehanizacije i objekata (kn)

Predstavlja trošak tekućeg održavanja mehanizacije i opreme, trošak korištenja osobnih automobila koji se koriste za službene svrhe, tekućeg održavanja objekata i osiguranja objekata.

Plaćeni najam zemljišta i objekata (kn)

Predstavlja trošak plaćenog najma zemljišta i gospodarskih objekata.

Plaćene kamate (kn)

Predstavlja trošak plaćenih kamata na kratkoročna i dugoročna zaduženja.

Pokriće varijabilnih troškova (PVT) (kn)

Pokriće varijabilnih troškova predstavlja razliku između ukupnih prihoda i ukupnih specifičnih troškova proizvodnje.

Bruto prihod (kn)

Predstavlja vrijednost ukupnih prihoda od prodaje proizvoda uvećanih za isplaćene potpore (bez investicijskih potpora) i umanjениh za troškove biljne i stočarske proizvodnje te režijske troškove.

Neto dodana vrijednost (kn)

Predstavlja vrijednost dobivenu oduzimanjem troškova amortizacije od bruto prihoda.

Neto prihod (kn)

Predstavlja vrijednost dobivenu zbrajanjem neto dodane vrijednosti i investicijskih potpora i umanjenu za troškove isplaćenih plaća, plaćenog najma zemljišta i objekata i plaćenih kamata.

Novčani tok (kn)

Predstavlja sposobnost PG-a za štednju i samofinanciranje kao dio poslovanja PG-a, a izračunava se kao zbroj ukupnih prodaja proizvoda i stoke te ostalih primitaka umanjen za zbroj svih troškova, kupnji životinja, ukupnih potpora te isplaćenih investicijskih potpora.

SASTAVNICE PRIHODA POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA

+	vrijednost biljne proizvodnje	=	zalihe (završne)	+	prodaja	+	vlastita potrošnja	+	potrošeno na gospodarstvu	-	zalihe (početno)
+	vrijednost stočarske proizvodnje	=	zalihe (završne)	+	prodaja (stočarski proizvodi)	+	vlastita potrošnja (stočarski proizvodi)	+	potrošeno na gospodarstvu	+	prodaja stoke
				+	vlastita potrošnja stoke	+	promjene u kategorijama stoke	-	zalihe (početno)	-	kupnja stoke
+	ostali proizvodi										
=	VRIJEDNOST PROIZVODNJE (STANDARD OUTPUT)										
+	potpore (osim investicijskih)										
+	bilanca PDV-a										
-	intermedijarna potrošnja	=	varijabilni troškovi (uklj. inpute proizvedene na PG-u)	+	režijski troškovi						
=	BRUTO PRIHOD										
-	amortizacija										
=	NETO DODANA VRIJEDNOST (NDV)	/	godišnja jedinica rada (GJR)	=	NDV/GJR						
+	investicijske potpore	=	investicijske potpore	-	PDV na investicije						
-	fiksni troškovi	=	isplaćene plaće	+	plaćeni najam	+	plaćene kamate				
=	NETO PRIHOD	/	godišnja jedinica rada (GJR)	=	NETO PRIHOD/GJR						